

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 131/2020-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 2. apríla 2020 v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a zo sudcov Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) a Miloša Maďara predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť sťažovateľov [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], všetci zastúpení Advokátskou kanceláriou ANDRAŠOVIČ & PARTNERS, s. r. o., Lermontovova 14, Bratislava, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Eduard Andrašovič, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Levice sp. zn. 12 C 131/2009 zo 16. septembra 2016, rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 7 Co 119/2017 z 15. marca 2018 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8 Cdo 168/2018 z 25. októbra 2018 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť sťažovateľov [REDACTED], [REDACTED]
a [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutých rozhodnutí a s'ťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. februára 2019 doručená ústavná s'ťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] (ďalej len „s'ťažovatelia“), ktorou namietajú porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Levice (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 12 C 131/2009 zo 16. septembra 2016 (ďalej len „napadnutý rozsudok okresného súdu“), rozsudkom Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 7 Co 119/2017 z 15. marca 2018 (ďalej len „napadnutý rozsudok krajského súdu“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 8 Cdo 168/2018 z 25. októbra 2018 (ďalej len „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu“).

2. Ústavná s'ťažnosť s'ťažovateľov je vedená pod sp. zn. Rvp 339/2019 a v súlade s čl. X bodom 5 písm. b) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 v znení dodatku č. 1 schváleného 16. októbra 2019 bola náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov prerozdelená a 17. októbra 2019 pridelená sudcovi spravodajcovi Rastislavovi Kaššákovi.

3. Podľa čl. II bodu 5 Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky schváleného na zasadnutí pléna ústavného súdu konanom 4. decembra 2019 na obdobie od 1. januára 2020 do 31. decembra 2020 (ďalej len „rozvrh práce“) je na konanie vo veciach patriacich do pôsobnosti senátov ústavného súdu v jednotlivých prípadoch príslušný ten senát ústavného súdu, ktorého členom je sudca spravodajca, ktorému bola vec pridelená. V súlade s čl. II bodom 3 písm. a) rozvrhu práce pri predkladaní pridelených vecí do senátu sudcom spravodajcom Rastislavom Kaššákom pracuje prvý senát ústavného súdu v zložení Jana Baricová, predsedníčka senátu, Rastislav Kaššák a Miloš Maďar. Ústavnú

sťažnosť sťažovateľov preto predbežne prerokoval senát v zložení uvedenom v záhlaví tohto rozhodnutia.

4. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že v konaní vedenom okresným súdom sa sťažovatelia v právnom postavení žalobcov podanou žalobou z 13. mája 2009 domáhali od Slovenskej republiky, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „žalovaná“), zaplata sumy 690 712,35 € s príslušenstvom z titulu náhrady škody, ktorá im mala byť spôsobená nesprávnym úradným postupom súdnej exekútorky [REDAKOVANÉ] (ďalej len „súdna exekútorka“) v exekúcii vedenej pod sp. zn. Ex 725/2003 a postupom Okresného súdu Levice (ďalej len „exekučný súd“) v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 6 Er 430/2003, a to v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z. z.“).

5. Predmetné exekučné konanie vedené pod sp. zn. 6 Er 430/03 (v ktorom mali sťažovatelia právne postavenie povinných) sa začalo 4. marca 2003 na základe návrhu obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „oprávnená“), na vykonanie exekúcie, pričom podkladom na jej výkon bola notárska zápisnica č. [REDAKOVANÉ] z 9. marca 2002, ktorou bola sťažovateľom uložená povinnosť vypratať nehnuteľnosti nachádzajúce sa v katastrálnom území [REDAKOVANÉ] evidované na liste vlastníctva č. [REDAKOVANÉ] (ďalej len „vypratávané nehnuteľnosti“). Na základe žiadosti súdnej exekútorky jej exekučný súd 8. septembra 2003 udelil poverenie na vykonanie exekúcie. Sťažovatelia tvrdiac, že exekúcia je vedená neoprávnene, využili v exekučnom konaní na svoju obranu inštitút námietok proti exekúcii a podali aj návrh zastavenie exekúcie, ktoré boli exekučným súdom zamietnuté uznesením z 27. júla 2005. Na základe opätovného návrhu na zastavenie exekúcie podaného jedným zo sťažovateľov exekučný súd uznesením sp. zn. 6 Er 430/03 z 27. októbra 2005 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 5 CoE 76/2012 z 24. mája 2012 exekúciu vyhlásil za neprípustnú a zastavil ju.

6. Podľa sťažovateľov im bola škoda spôsobená nesprávnym úradným postupom súdnej exekútorky, ktorá požiadala exekučný súd o udelenie poverenia a vo vykonávaní

exekúcie pokračovala aj napriek tomu, že vedela, resp. mohla vedieť, že návrh na vykonanie exekúcie podala oprávnená, ktorá v tom čase už nebola vlastníčkou vypratávaných nehnuteľností. Nesprávneho úradného postupu sa podľa sťažovateľov dopustil aj exekučný súd, ktorý súdnej exekútorke udelil poverenie na vykonanie exekúcie bez toho, aby sa zaoberal prípustnosťou exekúcie, neskúmal, či notárska zápisnica z 9. marca 2002 je spôsobilým exekučným titulom a či návrh na vykonanie exekúcie podala oprávnená osoba. Sťažovatelia ďalej poukazujú na skutočnosť, že súbežne boli vedené dve exekučné konania s totožnými účastníkmi konania, ktorých predmetom bolo vypratanie tých istých nehnuteľností. „*Ako prvé prebiehalo exekučné konanie pod sp. zn. 6 Er/185/2003 a pred jeho právoplatným skončením súd vydal dňa 08.09.2003 poverenie vedené pod sp. zn. 6Er/430/03. Uznesenie o zastavení exekúcie vedenej pod sp. zn. 6Er/185/2003 nadobudlo právoplatnosť dňa 19.09.2003. V oboch prípadoch vydával poverenie na vykonanie exekúcie ten istý sudca. Pri vydaní poverenia na vykonanie exekúcie nebral do úvahy prekážku litispendencie, prekážku právoplatne rozhodnutej veci a neoprávnenosť osoby domáhajúcej sa vypratania, ktorá v čase podania návrhu nebola vlastníkom nehnuteľností.*“

7. V tejto súvislosti sťažovatelia namietajú, že exekučný súd „*pri vydaní poverenia na vykonanie exekúcie, nezistil skutkový stav a nesprávnym právnym posúdením veci, došlo k vydaniu poverenia na vykonanie exekúcie, ktoré malo byť zamietnuté. Povolením exekúcie umožnil nevlastníkovi z absolútne neplatného právneho úkonu, získať poverenie na vykonanie exekúcie, formou vypratania nehnuteľnosti a využitím súdnej exekútorke a exekučného súdu sa snažil skutočných vlastníkov pripraviť o nehnuteľnosť. Konanie súdnej exekútorke a Okresného súdu Levice, boli v rozpore s čl. 20 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky a článkom 1 Dodatkového protokolu č. 1 Európskeho Dohovoru.*“.

8. Okresný súd o žalobe sťažovateľov, ktorou si uplatnili náhradu škody spôsobenú nesprávnym úradným postupom podľa zákona č. 514/2003 Z. z., rozhodol napadnutým rozsudkom, ktorým žalobu zamietol a žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

9. Na základe odvolania sťažovateľov krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil napadnutý rozsudok okresného súdu ako vecne správny a žalovanej nepriznal náhradu trov odvolacieho konania.

10. Proti rozsudku krajského súdu sťažovatelia podali dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodili z § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. b) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), a namietali taktiež nesprávne právne posúdenie veci krajským súdom (§ 432 ods. 1 CSP).

11. Najvyšší súd napadnutým uznesením dovolanie sťažovateľov odmietol a žalovanej nepriznal náhradu trov dovolacieho konania.

12. Sťažovatelia v ústavnej sťažnosti poukazujú na odôvodnenie napadnutého uznesenia najvyššieho súdu a namietajú, že v prípade, ak sa najvyšší súd nezaoberal vecou samou, nemohol dospieť ani k dôvodom odmietnutia ich dovolania. Ďalej podrobne popisujú priebeh exekučného konania vedeného pod sp. zn. 6 Er 430/03 a argumentujú, že pred všeobecnými súdmi listinnými dôkazmi dostatočne preukázali nesprávny úradný postup súdnej exekútorke a exekučného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Er 430/03, čo však konajúce súdy nevzali pri rozhodovaní o ich žalobe o náhradu škody do úvahy.

13. Sťažovatelia následne špecifikujú nemajetkovú ujmu, ktorú utrpeli v dôsledku nesprávneho úradného postupu súdnej exekútorke a exekučného súdu. Tvrdia, že od udelenia poverenia súdnej exekútorke na vykonanie exekúcie až po právoplatné zastavenie exekúcie, t. j. po dobu ôsmich rokov *„zažívali opodstatnenú obavu o svoj majetok...*

... postup oboch orgánov nesmierne negatívne zasiahol do ich pracovného, spoločenského a súkromného života, vplýval na ich česť, vážnosť, povesť a rodinné vzťahy“.

14. Podľa názoru sťažovateľov okresný súd síce ich žalobu napadnutým rozsudkom zamietol, avšak v odôvodnení rozsudku *„polemizuje a bagatelizuje“*, že v konaní boli preukázané procesné pochybenia exekučného súdu a súdnej exekútorke. Krajský súd mal

preto namiesto vydania potvrdzujúceho rozsudku rozhodnúť o zrušení napadnutého rozsudku okresného súdu a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

15. Vzhľadom na uvedené sťažovatelia navrhujú, aby ústavný súd po prijatí ich ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie vo veci samej nálezom takto rozhodol:

„Okresný súd Levice, rozhodnutím zo dňa 16.09.2016, sp. zn. 12 C 131/2009-273, Krajský súd Nitra rozhodnutím zo dňa 15.03.2017, sp. zn. 7 Co 119/2017, a Najvyšší súd SR rozhodnutím zo dňa 25.10.2018, sp. zn. 8 Cdo 168/2018, porušili základné práva sťažovateľov na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a na súdnu a inú právnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR.

Rozhodnutie Okresného súdu Levice, sp. zn. 12 C 131/2009-273 zo dňa 16.09.2016 sa zrušuje.

Porušovatelia sú povinní zaplatiť sťažovateľom náhradu trov konania k rukám právneho zástupcu sťažovateľa do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

Relevantná právna úprava a judikatúrne východiská ústavného súdu

16. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

17. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

18. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej

republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v čl. I § 1 až § 13 a § 16 až § 28 a § 32 až § 248 a § 250 a § 251. V zmysle § 246 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde sa tento zákon použije aj na konania začaté do 28. februára 2019, pričom právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali do 28. februára 2019, zostávajú zachované.

19. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

20. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

21. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

22. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

23. Ústavný súd vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru opakovane judikoval, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

III.

Právne posúdenie ústavným súdom

24. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenia základného práva sťažovateľov podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a taktiež práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom okresného súdu, napadnutým rozsudkom krajského súdu a napadnutým uznesením najvyššieho súdu.

III.1 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom okresného súdu

25. V súvislosti s namietaným porušením základného práva sťažovateľov podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) vydaním napadnutého rozsudku okresného súdu ústavný súd poukazuje na princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy, podľa ktorého má sťažovateľ právo domáhať sa ochrany základného práva pred ústavným súdom iba v prípade, ak mu túto ochranu nemôže poskytnúť iný súd.

26. Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri uplatňovaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a uplatní sa až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany základných práv alebo slobôd môže domôcť (a aj domáhal) využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy

pred iným súdom, musí takúto ústavnú sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07). Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o ústavnej sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

27. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že napadnutý rozsudok okresného súdu bol predmetom prieskumu zo strany krajského súdu na základe odvolania podaného sťažovateľmi, o ktorom krajský súd rozhodol napadnutým rozsudkom. Pre rozhodnutie ústavného súdu je teda podstatné, že existoval „iný súd“, na ktorý poukazuje čl. 127 ods. 1 ústavy. To vylučuje právomoc ústavného súdu na prieskum ústavnou sťažnosťou prezentovaného porušenia základných práv napadnutým rozsudkom okresného súdu.

28. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoju stabilizovanú judikatúru, v zmysle ktorej ústavný súd nie je oprávnený poskytovať ochranu ústavnosti vo veciach, v ktorých sa sťažovateľ mohol domôcť ochrany v konaní pred všeobecným súdom vlastnými, dovoľenými a zákonom ustanovenými procesnými úkonmi (I. ÚS 161/02, I. ÚS 79/07).

29. Z uvedených dôvodov ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľov v tejto časti z dôvodu nedostatku svojej právomoci podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde.

III.2 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu

30. Ústavný súd konštatuje, že v danej veci je dvojmesačná lehota na podanie ústavnej sťažnosti proti napadnutému rozsudku krajského súdu vyplývajúca z § 124 zákona o ústavnom súde vzhľadom na dátum doručenia písomného vyhotovenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu (28. decembra 2018, pozn.) právnenému zástupcovi sťažovateľov zachovaná.

31. Podľa § 56 zákona o ústavnom súde je úlohou ústavného súdu v rámci predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená.

32. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu na začatie konania možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom alebo rozhodnutím orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím alebo iným označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú možno považovať ústavnú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konania (I. ÚS 66/98, III. ÚS 168/05, IV. ÚS 136/05, I. ÚS 453/2011). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08, I. ÚS 165/2015).

33. Prv ako ústavný súd pristúpi k posúdeniu podstatnej sťažnostnej argumentácie uvedenej v ústavnej sťažnosti, pripomína, že nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Z tohto dôvodu ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať, či bol v konaní pred všeobecnými súdmi náležité zistený skutkový stav a aké právne závery z tohto zisteného skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie zákonov všeobecnými súdmi s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojvôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa

tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (m. m. I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

34. Ústavný súd považuje za nutné pripomenúť, že čl. 46 ods. 1 ústavy je primárnou ústavnou bázou pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky príslušných na poskytovanie právnej ochrany, a tým aj „bránou“ do ústavnej úpravy jednotlivých aspektov práva na súdnu a inú právnu ochranu zakotvených v čl. 46 až čl. 50 ústavy (I. ÚS 117/05). V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je účelom práva na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy), ako aj práva na spravodlivý súdny proces (čl. 6 ods. 1 dohovoru) zaručiť každému prístup k súdu, čomu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonávajú [čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy (IV. ÚS 77/02, IV. ÚS 214/04)].

35. Súčasťou práva na súdnu ochranu však nie je právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech (nevyhovenie návrhu) v konaní pred všeobecným súdom (napr. I. ÚS 8/96, III. ÚS 197/02, III. ÚS 284/08). Právo na súdnu ochranu je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia (po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení) skutkový stav a po použití relevantných právnych noriem vo veci rozhodnú za predpokladu, že skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a že neboli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu základného práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivé súdne konanie.

36. Sťažovatelia, zastúpení kvalifikovaným právnym zástupcom, v ústavnej sťažnosti v podstate vyjadrujú len svoj nesúhlas a nespokojnosť so závermi všeobecných súdov, pokiaľ ide o posúdenie ich nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom pri výkone verejnej moci. Napadnutý rozsudok krajského súdu (a rovnako aj napadnutý rozsudok okresného súdu a napadnuté uznesenie najvyššieho súdu) sťažovatelia označujú za nezákonné a neústavné.

37. Podľa § 9 ods. 1 vety prvej zákona č. 514/2003 Z. z. štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom.

38. Z citovaného zákonného ustanovenia je zrejmé, že posúdenie naplnenia predpokladov vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom je otázkou tzv. podústavného práva, do ktorého riešenia nie je ústavný súd oprávnený akokoľvek vstupovať, pretože by išlo o neprípustný zásah do rozhodovacej činnosti nezávislých orgánov verejnej moci. Výnimku by, ako už bolo uvedené, predstavovalo napríklad porušenie procesných pravidiel zakladajúcich porušenie práva na súdnu ochranu alebo vyslovenie úplne extrémnych právnych záverov, ktoré by vybočovali z interpretačných metód, či vôbec nemali oporu v skutkových zisteniach.

39. Ústavný súd sa preto oboznámil s napadnutým rozsudkom krajského súdu, aby posúdil zlučiteľnosť jeho obsahu s limitmi sťažovateľmi označených článkov ústavy a dohovoru, ktorých porušenie namietajú.

40. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že krajský súd ako odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok okresného súdu a v celom rozsahu sa stotožnil s jeho výrokom a odôvodnením. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku okresného súdu sa aj krajský súd zaoberal jednotlivými predpokladmi vzniku zodpovednosti za škodu – vznikom škody a jej výškou, protiprávnym úkonom a príčinnou súvislosťou, pričom v relevantnej časti odôvodnenia napadnutého rozsudku (bod 13) uviedol, že *„žalobcom žiadna majetková škoda nevznikla, pretože v exekučnom konaní k vyprataniu nehnuteľností napokon nedošlo a vlastnícke právo k týmto nehnuteľnostiam nestratili. Exekučné konanie evidentne prebiehalo na podklade ustanovení Exekučného poriadku, zákona č. 233/1995 Z. z. v znení v tom čase účinnom. Pokiaľ žalobcovia žiadali náhradu nemajetkovej ujmy z dôvodu, že trpeli právnou neistotou až do doby, kým bola exekúcia zastavená, a túto náhradu vyčíslili sumou 190.957,70 eur t. j. 9,96 eura za každú hodinu právnej neistoty pre každého zo žalovaných (správne má byť žalobcov, pozn. ústavného súdu), odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie o neopodstatnenosti tejto časti žaloby. Pri otázke náhrady nemajetkovej ujmy žalobcovia totiž nepreukázali v čom*

konkrétne mala spočívať nemajetková ujma, ktorá im mala vzniknúť, v akom rozsahu, resp. do akej miery bolo do ich práv zasiahnuté.“

41. Krajský súd prisvedčil aj názoru okresného súdu, podľa ktorého v konkrétnom prípade neboli kumulatívne splnené základné predpoklady na vznik zodpovednosti štátu za škodu, a v tejto súvislosti uviedol (bod 15), že *„aj v prípade, že by došlo k nesprávnemu úradnému postupu zo strany exekučného súdu – čo však nad všetky pochybnosti preukázané nebolo – žalobcom majetková škoda ani nemajetková ujma nevznikla a z toho dôvodu nebolo možné ani konštatovať existenciu príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou resp. nemajetkovou ujmou“*.

42. Na základe uvedeného ústavný súd dospel k názoru, že napadnutý rozsudok krajského súdu obsahuje dostatok skutkových a právnych záverov vychádzajúcich a nadväzujúcich na prvostupňové konanie. Ústavný súd nezistil, že by tieto závery krajského súdu boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplýva z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku sa ústavný súd presvedčil, že krajský súd sa dostatočne zaoberal odvolacími námietkami sťažovateľov v rozsahu, ktorý postačuje na konštatovanie, že títo dostali odpoveď na všetky podstatné okolnosti prípadu.

43. V danom prípade preto niet žiadnej spojitosti medzi napadnutým rozsudkom krajského súdu a namietaným porušením základných práv sťažovateľov podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, preto ústavnú sťažnosť sťažovateľov v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

III.3 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu

44. Rovnako ani v postupe najvyššieho súdu ústavný súd nezistil akékoľvek vybočenie z medzí ústavnosti, pričom ani odôvodnenie napadnutého uznesenia „netrpí“ žiadnymi nedostatkami. Ústavný súd konštatuje, že v danom prípade sa najvyšší súd neodmietol zaoberať dovolaním sťažovateľov, ktorým napadli rozsudok krajského súdu, ich dovolanie riadne preskúmal, no keďže dôvody zakladajúce prípustnosť dovolania nezistil, dospel k právnomu záveru o neprípustnosti podaného mimoriadneho opravného prostriedku, a dovolanie podľa § 447 písm. f) CSP odmietol.

45. Podľa § 420 písm. f) CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

46. Podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

47. Podľa § 431 ods. 1 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

48. Podľa § 431 ods. 2 CSP dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

49. Podľa § 432 ods. 1 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

50. Podľa § 432 ods. 2 CSP dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

51. Ústavný súd overil, či najvyšší súd v napadnutom uznesení ústavne akceptovateľným spôsobom vysvetlil dôvody odmietnutia dovolania sťažovateľov. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva, že sťažovatelia podali dovolanie aj z dôvodu existencie vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP, avšak podľa najvyššieho súdu dovolací dôvod nevymedzili spôsobom zodpovedajúcim citovanému § 431 ods. 2 CSP. K tomu najvyšší súd v bode 14 napadnutého uznesenia uviedol, že sťažovatelia „v dovolaní ani len slovným vyjadrením nevystihli niektorý pojmový znak významný z hľadiska zadefinovania procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. f) CSP. Aj pri posudzovaní ich dovolania podľa obsahu (článok 11 CSP a § 124 ods. 1 CSP) nie je zrejmé, či vôbec namietajú existenciu procesnej vady zmätočnosti uvedenej v tomto ustanovení.“.

52. Sťažovatelia v podanom dovolaní namietali aj nesprávne právne posúdenie veci krajským súdom, pričom však ani v tomto prípade najvyšší súd nepovažoval spôsob vymedzenia dovolacieho dôvodu sťažovateľmi za súladný s citovaným ustanovením § 432 ods. 2 CSP v spojení s § 421 ods. 1 CSP. V relevantnej časti odôvodnenia (bod 17) k tomu uviedol, že „z dovolania podaného žalobcami dovolací súd ani výkladom nezistil, akú právnu otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, mal odvolací súd vyriešiť nesprávne. Sama polemika s právnymi závermi odvolacieho súdu zhodnými so závermi súdu prvej inštancie o nesplnení zákonných predpokladov zodpovednosti štátu za škodu podľa zákona č. 514/2003 Z. z. alebo prosté spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci však významovo nezodpovedá kritériám pre vymedzenie tohto dovolacieho dôvodu uvedeným v § 421 ods. 1 CSP v spojení s § 432 ods. 2 CSP.“.

53. Na základe uvedeného najvyšší súd odmietol dovolanie sťažovateľov podľa § 447 písm. f) CSP, podľa ktorého dovolací súd odmietne dovolanie ak, nie je odôvodnené

prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435.

54. Po dôkladnom preskúmaní napadnutého uznesenia ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd sa v odôvodnení ústavne udržateľným spôsobom vysporiadal s dôvodmi prípustnosti dovolania, pričom presvedčivo a zrozumiteľne vysvetlil, z akých dôvodov nebol meritórny prieskum vo veci možný.

55. Navyše, v ústavnej sťažnosti sťažovatelia neuviedli žiadne konkrétne argumenty, ktoré by spochybňovali právne závery najvyššieho súdu, resp. by akýmkoľvek spôsobom signalizovali porušenie základného práva sťažovateľov podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) napadnutým uznesením najvyššieho súdu. Tvrdenie sťažovateľov, podľa ktorého, ak sa najvyšší súd nezaoberal meritom veci, nemohol dospieť ani k dôvodom odmietnutia ich dovolania, možno označiť za nelogické. Najvyšší súd totiž prioritne posudzuje prípustnosť dovolania, t. j. či boli splnené zákonné podmienky pre vecné prejednanie veci a až v prípade, že dospeje k záveru o ich splnení, pristúpi k uskutočneniu meritórneho dovolacieho prieskumu veci.

56. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoj ustálený právny názor, v zmysle ktorého patrí do výlučnej právomoci najvyššieho súdu ako súdu dovolacieho rozhodovať o naplnení predpokladov na uskutočnenie dovolacieho konania vrátane posúdenia otázky prípustnosti samotného dovolania podľa § 420 a § 421 ods. 1 CSP. Na tomto základe ústavný súd zastáva názor, že neexistuje ústavne relevantný dôvod na to, aby do napadnutého uznesenia najvyššieho súdu zasahoval. Právne závery najvyššieho súdu koncipované v napadnutom uznesení nemožno totiž podľa názoru ústavného súdu považovať za arbitrárne alebo ústavne neakceptovateľné.

57. Ústavný súd preto aj v tejto časti odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľov ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

58. V závere ústavný súd opätovne zdôrazňuje, že len samotná skutočnosť, že všeobecné súdy vo svojich rozhodnutiach dospeli k právnym názorom, s ktorými sa sťažovatelia nestotožňujú, sama osebe nezakladá dôvodnosť ich ústavnej sťažnosti. Ako už ústavný súd uviedol, základné právo na súdnu ochranu totiž nemožno stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strán sporu, vrátane ich dôvodov a námietok (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010).

59. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľov uvedenými v petite nezaoberal, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. apríla 2020

Jana Baricová
predsedníčka senátu